



การจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครศรีธรรมราช

Information Technology Management of Institutes under Nakhon Si Thammarat Non – Formal Education Centre

สุขุมา เพ็งจันทร์ บช.บ (Sukhuma Pengchan, B.Acc.)¹

อโนทัย ประสาน ศศ.ด. (Anotai Prasan, Ed.D.)²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารจำนวน 19 คนและครูผู้สอน จำนวน 132 คน ที่สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครศรีธรรมราช รวมทั้งสิ้น 151 คน ปีการศึกษา 2555 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามการจัดการระบบสารสนเทศหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้เท่ากับ 0.98 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า การจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการตรวจสอบข้อมูลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D.= 0.12) ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D.= 0.19) ด้านการจัดเก็บข้อมูล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D.= 0.17) ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D.= 0.12) ด้านการประมวลผลข้อมูล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D.= 0.19) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการนำข้อมูลไปใช้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D.= 0.26) และผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามบทบาทหน้าที่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การจัดการระบบสารสนเทศ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

Abstract

The purposes of this study were to examine and compare information technology management of institutions under the Office of Non – Formal and Informal Education of Nakhon Si Thammarat. The samples used in this study were 19 administrators and 132 teachers under the Office of Non – Formal and Informal Education of Nakhon Si Thammarat, academic year 2012. The instrument used in the study was a questionnaire, whose reliability was at 0.98. The data were analyzed using percentage, mean, standard deviation and t-test.

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

² อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

The study found that the information technology management of the institution under the Office of Non - Formal and Informal Education of Nakhon Si Thammarat was generally at a high level. When considered each aspect which was ordered from the highest mean scores to the lowest ones, the study revealed that the information inspection aspect ($\bar{X} = 4.42$, S.D.= 0.12), the data analysis aspect ($\bar{X} = 4.41$, S.D.= 0.19), the data storage aspect ($\bar{X} = 4.41$, S.D.= 0.17), the data collection aspect ($\bar{X} = 4.37$, S.D.= 0.12) and the data processing aspect ($\bar{X} = 4.32$, S.D.= 0.19) were at high levels. With regard to the lowest mean score, the study disclosed that the data implication aspect was at a high level ($\bar{X} = 4.31$, S.D.= 0.26). In addition, when it comes to the comparison of the difference between the information technology management of each institution classified according to roles and responsibilities, the study showed that the administrators and teachers do not have different opinion about management issues.

Keywords: Information Technology Management, Nakhon Si Thammarat Non - Formal Education Centre.

บทนำ

จากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในยุคปัจจุบันเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทอย่างมากไม่ว่าจะในชีวิตประจำวัน ชีวิตการทำงาน การรับรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างกว้างขวางและง่ายดาย ทำให้ผู้บริหารองค์กรหันมาให้ความสำคัญกับข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศและนำข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศเหล่านั้นไปใช้ในการวิเคราะห์และการบริหารงานองค์กร โดยเฉพาะทางด้านการศึกษาที่ต้องก้าวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลข่าวสาร ซึ่งนอกจากนี้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติในเรื่องการนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในการจัดการศึกษา และเป็นที่ยอมรับกันว่าข้อมูลสารสนเทศเป็นทรัพยากรที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะสารสนเทศเหล่านี้มีความสำคัญในการประกอบการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ดังนั้นข้อมูลสารสนเทศที่ดี จึงมีความสำคัญมากที่จะทำให้ผู้บริหารวางแผนงานและตัดสินใจได้ถูกต้อง แม่นยำมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการวางแผนการศึกษาและการกำหนดนโยบายทางการศึกษาที่ต้องมีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณภาพ ละเอียด ครบถ้วนถูกต้อง ตรงตามความต้องการและทันสมัย ผู้บริหารที่จะปฏิบัติหน้าที่การทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น นอกจากมีความสามารถแล้วยังต้องอาศัยสารสนเทศมาสนับสนุนการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพ จึงเป็นที่ยอมรับกันว่าสารสนเทศเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาระบบการศึกษา หน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องจึงได้สนับสนุนให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต การจัดเก็บ การให้บริการและแลกเปลี่ยนข้อมูล และสารสนเทศที่ใช้ในการกำหนดนโยบาย การวางแผนพัฒนาการศึกษา การบริหารการศึกษาและการจัดการศึกษาให้เป็นระบบที่มีรูปแบบและมีมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนในทุกระดับการศึกษา

นอกจากความสำคัญของข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินงานของผู้บริหารแล้ว การจัดระบบสารสนเทศที่ดี ก็ยังเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน (สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2554) อาทิเช่น มาตรฐานที่ 3 คุณภาพการบริหารการศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการ สถานศึกษามีการจัดทำระบบฐานข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ ถูกต้อง ครบคลุม ทันสมัย พร้อมใช้ต่อการวางแผนการจัดการศึกษาที่ครอบคลุมภารกิจด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไป รวมทั้งสนับสนุนอื่นๆ โดยเกิดจากความร่วมมือของบุคลากรของสถานศึกษา และมาตรฐานที่ 4 การประกันคุณภาพการศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดทำระบบสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัยและพร้อมใช้ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบภารกิจ และนำสารสนเทศไปใช้ในการวางแผนจัดการศึกษาที่ครอบคลุมภารกิจด้านการบริหารวิชาการ



การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป รวมทั้งงานสนับสนุนอื่นๆ โดยเกิดจากความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีการให้บริการข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบแก่ผู้ต้องการใช้ ทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นของรัฐบาลและเอกชน จากการรวบรวมข้อมูลภายในองค์กรไปสู่การเชื่อมโยงกับแหล่งข้อมูลภายนอกทั้งภายในท้องถิ่น จังหวัดและระดับประเทศ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีศักยภาพสูงขึ้นไปเพื่อสร้างระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (management information system : MIS) ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยเพิ่มขีดความสามารถของหน่วยงาน และขีดความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบัน ปัญหาที่นำเป็นห่วงคือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจในศักยภาพและขอบเขตของการใช้งานระบบสารสนเทศ นอกจากนี้บุคลากรบางส่วนยังมีความไม่เข้าใจอย่างแท้จริงเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการใช้งานระบบสารสนเทศ ขาดการเรียนรู้ และเปิดรับการเปลี่ยนแปลง จึงให้ความสนใจ หรือความสำคัญกับการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษาน้อยกว่าที่ควรจะเป็น ทำให้เกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงานและทำให้สูญเสียเวลาอันมีค่าไป (ณัฐพันธ์ เจริญนันทน์, และไพบุลย์ เกียรติโกมล, 2545)

กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ (2544) ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำระบบสารสนเทศทางการศึกษาสำหรับใช้เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งของการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อรองรับการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก เพื่อให้การดำเนินงานด้านต่างๆ ของสถานศึกษาสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าวได้ สถานศึกษาจำเป็นต้องมีข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณสมบัติที่ดีพอในการนำไปใช้เป็นเครื่องมือประกอบการตัดสินใจเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของสถานศึกษา การกำหนดนโยบายการวางแผน การบริหารงานการจัดแผนพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาหากสถานศึกษาซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลพื้นฐานดังกล่าวไม่สามารถจัดระบบสารสนเทศได้อย่างเป็นระบบการจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศก็ไม่เพียงพอ ขาดความถูกต้อง ชัดเจน รวดเร็ว ทันต่อการใช้งาน และตรงกับความต้องการของผู้ใช้แล้ว ประสิทธิภาพของการใช้ข้อมูลและสารสนเทศดังกล่าวของสถานศึกษาเองก็ย่อมด้อยลง ซึ่งสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเน้นเป้าหมายเชิงคุณภาพในการจัดการศึกษา และใช้สำหรับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ผลปรากฏว่าการจัดระบบสารสนเทศไม่ผ่านการประเมินซึ่งส่งผลต่อการประเมินต่อด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้วิจัยซึ่งเป็นบุคลากรในสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา มีความสนใจในการศึกษาการจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษาว่ามีจัดการเป็นอย่างไร เพื่อที่จะได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ ในการนำไปพิจารณาประกอบการวางแผนปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานระบบสารสนเทศของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา

ระเบียบวิธีวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 19 คน และครูผู้สอน จำนวน 132 คนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2555 รวมทั้งสิ้น 151 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970)



2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 แบบสอบถามการจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา แบ่งออกเป็น 6 ด้านคือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้ จำนวน 55 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาจากตำรา เอกสาร วิทยุ งานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษา
2. กำหนดนิยามเฉพาะเพื่อการศึกษา
3. ศึกษาเทคนิค วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) แล้วจัดเข้ามาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (likert) มีอยู่ 5 ระดับคือ
 - 5 หมายถึง ระดับ การจัดการระบบสารสนเทศมากที่สุด
 - 4 หมายถึง ระดับ การจัดการระบบสารสนเทศมาก
 - 3 หมายถึง ระดับ การจัดการระบบสารสนเทศปานกลาง
 - 2 หมายถึง ระดับ การจัดการระบบสารสนเทศน้อย
 - 1 หมายถึง ระดับ การจัดการระบบสารสนเทศน้อยที่สุด
4. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบแก้ไข
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณากรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบสำนวนการใช้ภาษา และความสอดคล้องของเนื้อหาและนำแบบสอบถามไปหาค่า IOC (Index of item - objective congruence : IOC) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 ถึง 1.00
6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน และดำเนินการปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบพิจารณา
7. นำแบบสอบถามที่จัดทำสมบูรณ์แล้วนำไปทดลองใช้กับประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร จำนวน 30 คน โดยหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98
8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อยแล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความเรียบร้อยครั้งสุดท้าย
9. นำแบบสอบถามที่ถูกต้องสมบูรณ์มาจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริงแล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. นำหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ส่งสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล



2. ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยนำหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชและแบบสอบถามไปให้ด้วยตัวเอง

3. รับเอกสารด้วยตัวเอง

4. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์และดำเนินการขั้นต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนครบตามกำหนด และตรวจสอบความสมบูรณ์ ตรวจสอบให้คะแนน ลงรหัสในแบบสอบถามแล้วจึงนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาหาความถี่และร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษา แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ผู้วิจัยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษา จำแนกตามบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษา ในการหาค่าจากการทดสอบ t-test

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เป็นครูผู้สอน 132 คน คิดเป็นร้อยละ ร้อยละ 87.4 และผู้บริหาร 19 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6

2. ผลการวิเคราะห์การจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D.= 0.07) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการตรวจสอบข้อมูล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D.= 0.12) ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D.= 0.19) ด้านการจัดเก็บข้อมูล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D.= 0.17) ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D.= 0.12) ด้านการประมวลผลข้อมูล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D.= 0.19) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการนำข้อมูลไปใช้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D.= 0.26) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมและรายด้าน (n = 151)

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	การเก็บรวบรวมข้อมูล	4.37	0.12	มาก
2.	การตรวจสอบข้อมูล	4.42	0.12	มาก
3.	การประมวลผลข้อมูล	4.32	0.19	มาก
4.	การจัดเก็บข้อมูล	4.41	0.17	มาก
5.	การวิเคราะห์ข้อมูล	4.41	0.19	มาก
6.	การนำข้อมูลไปใช้	4.31	0.26	มาก
โดยรวม		4.37	0.07	มาก

หากพิจารณารายละเอียดของการจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา แต่ละด้าน พบว่ามีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล

การจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมืออย่างหลากหลาย มีการกำหนดรายการข้อมูลที่ต้องจัดเก็บครบถ้วน มีการกำหนดวัตถุประสงค์/ขอบเขตในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภายในสถานศึกษาครบถ้วนทุกภาระงาน และมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภายนอกสถานศึกษา

2. ด้านการตรวจสอบข้อมูล

การจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ในด้านการตรวจสอบข้อมูล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดขอบเขตด้านการตรวจสอบข้อมูล มีการตรวจสอบความเป็นปัจจุบันและความสมบูรณ์ของข้อมูล และมีการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลที่ตรวจสอบพบข้อผิดพลาดอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านการประมวลผลข้อมูล

การจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ในด้านการประมวลผลข้อมูล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการประมวลผลข้อมูลโดยการจัดเรียงข้อมูล/การจัดกลุ่ม มีการกำหนดระยะเวลาในการประมวลผลข้อมูลเหมาะสม มีการวางแผน/กำหนดวัตถุประสงค์ในการประมวลผลข้อมูลอย่างเป็นระบบ และมีการประมวลผลโดยใช้คนหรือเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องประมวลผล

4. ด้านการจัดเก็บข้อมูล

การจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ในด้านการจัดเก็บข้อมูล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ มีการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศโดยนำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดเก็บข้อมูล มีการจัดทำระบบค้นหาข้อมูลและสารสนเทศที่สะดวกต่อผู้ให้บริการ และมีการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศในรูปแบบรายงานข้อมูลสถิติ

5. ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ในด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีการกำหนดระยะเวลาในการวิเคราะห์ข้อมูล มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการวิเคราะห์ข้อมูล

6. ด้านการนำข้อมูลไปใช้

การจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ในด้านการนำข้อมูลไปใช้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ นำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการกำหนดบทบาท /ภารกิจ/ หน้าที่รับผิดชอบ นำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการมอบหมายผู้รับผิดชอบ มีการนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการจัดทำแผนงานโครงการกิจกรรม



นำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการประเมินแผนงานและโครงการ และ นำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการระบุจุดเด่น จุดด้อย และมีการนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการตัดสินใจและการวางแผนปฏิบัติงานสำหรับฝ่ายบริหาร

3. ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามบทบาทหน้าที่ (n = 151)

รายการ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
การเก็บรวบรวมข้อมูล	4.34	0.10	4.37	0.12	-0.399	0.690
การตรวจสอบข้อมูล	4.40	0.12	4.42	0.12	-0.653	0.514
การประมวลผลข้อมูล	4.37	0.15	4.31	0.19	1.187	0.237
การจัดเก็บข้อมูล	4.43	0.14	4.41	0.17	0.555	0.580
การวิเคราะห์ข้อมูล	4.38	0.21	4.41	0.19	-0.733	0.465
การนำข้อมูลไปใช้	4.28	0.25	4.31	0.26	-0.447	0.656
โดยรวม	4.37	0.06	4.37	0.07	-0.177	0.860

อภิปรายผล

จากการศึกษาการจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา มีประเด็นที่ได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แต่ละด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน และด้านที่มีการดำเนินการมากที่สุด คือด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการจัดเก็บข้อมูล และด้านการวิเคราะห์ข้อมูล และด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับ สอดคล้องกับจันทร์พร เสงี่ยมพัตร์ (2549) ศึกษาการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษาในอำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่ได้วางแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ กำหนดวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลและใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เก็บรวบรวมข้อมูล และ ปิยรัตน์ วงศ์แดง (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ได้มีการจัดทำระบบสารสนเทศเกือบทุกงานที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การคลังข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามตำแหน่งเกี่ยวกับการจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ



การศึกษาตามอรรถาัยจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ที่ผลเป็นเช่นนี้เพราะสถานศึกษามีการดำเนินการจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษาในแต่ละด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับ สมยศ คชฤทธิ์ (2548) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 พบว่าสภาพการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษาของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามวุฒิการศึกษาไม่แตกต่างกันจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล และการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ แต่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในขั้นตอนการจัดกระทำข้อมูล จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ปฏิบัติงานด้านระบบสารสนเทศของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามประสบการณ์การอบรมด้านสารสนเทศของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษาของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามวุฒิการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุป

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล 2) ด้านการตรวจสอบข้อมูล 3) ด้านการประมวลผลข้อมูล 4) ด้านการจัดเก็บข้อมูล 5) ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล 6) ด้านการนำไปใช้ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลเปรียบเทียบการจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษาระบบสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครศรีธรรมราช ในแต่ละด้านนั้นสถานศึกษาสามารถดำเนินการได้ในระดับมากที่สุดทุกด้าน จึงควรที่จะดำเนินการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
2. จากผลการศึกษาระบบสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครศรีธรรมราช ควรมีการหาแนวทางในการปรับปรุง และแก้ไข ในการนำข้อมูลภายนอกสถานศึกษาไปใช้ ในการตัดสินใจและวางแผนปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัยการทำแบบประเมินการจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ดังนั้นควรจะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการระบบสารสนเทศกับประสิทธิผลของการจัดการศึกษาเพิ่มเติม
2. ควรศึกษาการติดตามการจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอื่นๆ ด้วย



รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ. (2544). **การประกันคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- จันทร์พร เสี่ยงมพัคตร. (2549). **การจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษาในอำเภอเมืองเชียงใหม่**. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ณัฐพันธ์ เซจรณ์ห์ และไพบุลย์ เกียรติโกมล. (2545). **ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- ปิยรัตน์ วงศ์แดง. (2551). **การดำเนินงานระบบสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1**. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สมยศ คชฤทธิ์. (2548). **สภาพและปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2554). **แนวทางการประกันคุณภาพภายใน กศน.อำเภอ/เขต**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activitie. **Educational & Psychological Measurement**, 30(3),. 607-610.